

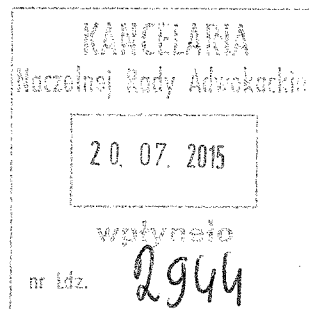

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

6MS-WSR-173-198/15

Warszawa, dnia 15 lipca 2015 r.

Prezes

Naczelnej Rady Adwokackiej

Pan Andrzej Zwara

Szanowny Panie Prezesie,

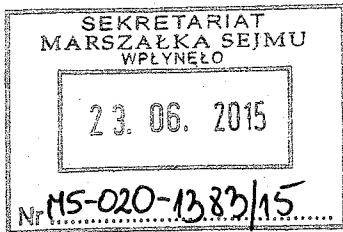
Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję - w trybie art. 58 pkt 9 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2015 r. poz. 615) komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach socjalnych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Tadeusz Tomaszewski), z prośbą o wyrażenie opinii.

Z poważaniem

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Komisja
Polityki Społecznej i Rodziny
PSR-020-7-2015

Warszawa, dnia 23 czerwca 2015 r.

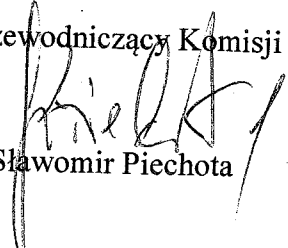
Pan
Jerzy WENDERLICH
Wicemarszałek Sejmu
sprawujący obowiązki
Marszałka Sejmu

Na podstawie art. 32 ust. 2 Regulaminu Sejmu, Komisja Polityki Społecznej i Rodziny wnosi projekt ustawy:

o zmianie ustawy o spółdzielniach socjalnych.

Do reprezentowania Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Tadeusz Tomaszewski.

Przewodniczący Komisji

Sławomir Piechota

Ustawa
z dnia 2015
o zmianie ustawy o spółdzielniach socjalnych

Art. 1.

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 94 z późn. zm.¹), wprowadza się następujące zmiany:

- 1) W art. 4 w ust. 1 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) osoby do 30 roku życia oraz po ukończeniu 50 roku życia, posiadające status osoby poszukującej pracy, bez zatrudnienia w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674. z późn. zm.).
- 2) W art. 5a po ust. 3 dodaje się ust. 3a i 3b w brzmieniu:
„3a. Spółdzielnia socjalna może:
 - 1) na zlecenie ośrodka pomocy społecznej zatrudnić, osoby o których mowa w art. 4, ust. 1, realizujące kontrakt socjalny, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej, lub
 - 2) zatrudniać osoby bezrobotne, które mają ustalony III profil pomocy, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy skierowane przez powiatowy urząd pracy na zasadach określonych w umowie z ośrodkiem pomocy społecznej, lub powiatowym urzędem pracy.
3b. Wynagrodzenie osób, o których mowa w ust. 3a, w okresie pierwszych 12 miesięcy zatrudnienia może być refundowane na podstawie umowy zawartej pomiędzy starostą właściwym dla siedziby spółdzielni a spółdzielnią, na zasadach przewidzianych dla prac interwencyjnych, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy”.
- 3) W art. 6 w ust. 1 pkt. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
„1) zaświadczenie powiatowego urzędu pracy potwierdzające posiadanie statusu osoby bezrobotnej albo poszukującej pracy, oraz oświadczenie o niepozostawaniu w zatrudnieniu;
- 4) W art. 15 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1 pkt. 1-4 oraz wsparcie, o którym mowa w art. 5a ust. 5 i 6, w art. 6 ust. 3 i art. 12 ust. 3a jest udzielane jako pomoc de minimis zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. WE L 352/1 z 24.12.2013), zaś w przypadku gdy spółdzielnia wykonuje usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. WE L 114/8 z 26.4.2012)”;
- 5) Po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:

¹ Dz. U. z 2006 r. poz. 651, z 2009 r. Nr 91, poz. 742, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, z 2011 r. Nr 205, poz. 1211.).

„Art. 15a

1. Jednostka sektora finansów publicznych udzielając zamówienia, które nie podlega ze względu na jego wartość ustawie z dnia 29 stycznia 2004 – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 późn. zm.), może zastrzec że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie spółdzielnie socjalne, z uwzględnieniem przepisów art. 44, ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
2. Informacja o zastrzeżeniu, o którym mowa w ust. 1, musi znaleźć się we wniosku o uruchomienie procedury udzielenia zamówienia publicznego oraz w odpowiednich dokumentach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Art.2

Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Proponowana regulacja stanowi bezpośrednie wykonanie niektórych postanowień Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej zapowiadającego zmiany w przepisach o spółdzielniach socjalnych. W szczególności projekt wprowadza zmiany mające na celu:

- poszerzenie katalogu osób mogących tworzyć oraz pracować w spółdzielniach socjalnych;
- stworzenie nowych regulacji na rzecz budowy systemu wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym osób podejmujących działalność w ramach sektora ekonomii społecznej;
- umożliwienie wsparcia podmiotów ekonomii społecznej ze środków Unii Europejskiej.

Pierwsze spółdzielnie socjalne powstałe w Polsce funkcjonują już od ok. 10 lat. W tym czasie znacząco zmieniło się podejście osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do instytucji spółdzielni socjalnej. Także podmioty instytucjonalne, takie jak jednostki samorządu terytorialnego, kościelne osoby prawne czy organizacje pozarządowe w tym okresie znacząco zaangażowały się w rozwój spółdzielczości socjalnej. Funkcjonowanie ustawy o spółdzielniach socjalnych pozwoliło wielu osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, w szczególności bezrobotnym oraz z niepełnosprawnościami, z sukcesem przejść proces reintegracji społecznej i zawodowej. Jednakże coraz powszechniejsze są postulaty dostosowania regulacji do praktyki życia społeczno – gospodarczego oraz umożliwienia pełniejszego i stabilniejszego rozwoju spółdzielni socjalnych. W tym kierunku zmierza również Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej, przyjęty uchwałą nr 164 Rady Ministrów w dniu 12 sierpnia 2014 roku (Monitor Polski 2014 poz. 811 tom 1). Określono w nim kluczowe kierunki interwencji publicznej mające służyć kształtowaniu jak najlepszych warunków dla rozwoju ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych w Polsce. Zapisane w KPRES cele, wynikające z nich działania oraz spodziewane rezultaty zostały sformułowane w oparciu o diagnozę sektora ekonomii społecznej przy uwzględnieniu aktualnego kontekstu politycznego, społecznego i gospodarczego w Polsce i w Unii Europejskiej.

W Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej dokonano wstępnego podsumowania wsparcia w latach 2007 – 2012 na tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej, zgodnie z którym wsparcie na tworzenie spółdzielni socjalnych objęło w tym okresie ok. 330 – 340 podmiotów, co oznacza, że ok. 50 – 55% spółdzielni socjalnych powstało dzięki wsparciu publicznemu. KPRES podkreśla rosnące znaczenie problematyki ekonomii społecznej na poziomie europejskim, co będzie miało bezpośrednie przełożenie na tworzenie nowych instrumentów prawnych i finansowych oddziałujących na prawodawstwo krajowe oraz możliwości wsparcia rozwoju ekonomii społecznej ze środków budżetu Unii Europejskiej i może stanowić duży impuls rozwojowy, a także olbrzymi, niewykorzystany potencjał ekonomii społecznej, łączący w sobie elementy o charakterze prozatrudnieniowym, integracyjnym, stymulujący rozwój lokalny, dostarczający usług użyteczności publicznej i tworzący niezbędny kapitał społeczny. Sektor ma unikalne możliwości zatrudniania osób, których aktywizacja należy do najtrudniejszych, angażując równocześnie zasoby społeczne obejmujące ponad 10 milionów obywateli.

Jednym z kluczowych wniosków z diagnozy zawartej w KPRES jest znacząca rekonstrukcja całego otoczenia prawno-finansowego sektora i przesunięcia ciężaru działań ze wsparcia infrastrukturalnego na wsparcie bezpośrednie dla PES oraz wyposażenie ich w kompetencje dotyczące zarówno roli społecznej, jak i biznesowej.

Zaprojektowanie i uruchomienie działań adresowanych do sektora ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, szczególnie tych przewidzianych do realizacji w ramach nowej perspektywy finansowej 2014–2020, wymaga zmian w prawodawstwie dotyczącym spółdzielni socjalnych. Pozwoli to na uporządkowanie systemu prawnego, jasne wskazanie miejsca i roli ekonomii społecznej w systemie społeczno-gospodarczym, a także na lepsze adresowanie wsparcia kierowanego do przedsiębiorstw społecznych. Zmiany te mają szeroki charakter i wymagają

poważnego przedyskutowania. Są jednak kwestie, które z uwagi na rozpoczynający się proces realizacji Strategii Europa 2020 wymagają szybkich decyzji. Dlatego w pierwszej fazie proponuje się realizację m.in. następujących zmian:

Zmiana pierwsza wprowadza nową kategorię osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, zgodnie z zapisami przyjętego przez Radę Ministrów sierpnia 2014 roku dokumentu pn. Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji. Zgodnie z zapisami programu za zagrożone wykluczeniem społecznym uznano osoby młode do 30 roku życia oraz osoby po 50 roku życia szukające swoje szanse na rynku pracy, bez względu na formalny status osoby bezrobotnej. W propozycji proponuje się odwołanie do definicji osoby poszukującej pracy.

Ze zmianami tymi wiąże się zmiana trzecia, określająca dokumenty niezbędne przy rejestracji spółdzielni socjalnej w Krajowym Rejestrze Sądowym. Zmiana ta jest konsekwencją przyjęcia zmiany pierwszej.

Zmiana druga wynikająca z zapisów Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu i Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Przewiduje ona możliwość zatrudnienia w ramach spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne osób realizujących kontrakt socjalny, w tym w związku z Programem Aktywizacja i Integracja. Zatrudnienie byłoby połączone z integracją społeczną. Tak, aby uzyskać największy efekt pro integracyjny w wymiarze zatrudnieniowym i społecznym. W okresie 12 miesięcy wynagrodzenie takiego zatrudnionego mogłoby być na zasadach fakultatywnych, wsparte na zasadach przewidzianych dla prac interwencyjnych.

Zmiana czwarta, wynika z potrzeby doprecyzowania zapisów o pomocy publicznej zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem unijnym.

Zmiana piąta wynika z zapisów Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej, w którym zapisano (uzgodnione z UZP) zobowiązanie wprowadzenie do ustawy o spółdzielniach socjalnych zapisów umożliwiających zamawiającemu dokonywanie zamówień, których przedmiotem są usługi i dostawy nieobjęte ustawą – Prawo zamówień publicznych, wyłącznie w przedsiębiorstwach społecznych w tym spółdzielniach socjalnych. Zgodnie z zapisami KPRES „określone zarówno w prawie polskim, jak i przepisach UE, zamówienia takie muszą być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów”.

Projektowany przepis daje podstawę jednostkom sektora finansów publicznych do preferowania spółdzielni w zapytaniach ofertowych, poprzez ustalenie kryteriów udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia. Dodatkowo wprowadzono przesłanki zagwarantowania wykonania zadań publicznych w sposób efektywny, oszczędny i terminowy, tak jak to określa ustawa o finansach publicznych.

Zmiany wynikają z potrzeby uszczegółowienia dotychczasowych regulacji, na podstawie dotychczasowych doświadczeń spółdzielni socjalnych oraz organizacji wspierających sektor, w tym w szczególności Ogólnopolskiego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Socjalnych oraz Stowarzyszenia Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych. Proponowane zmiany były poddane dyskusji podczas kilku Ogólnopolskich i Regionalnych Forów Spółdzielni Socjalnych oraz Ogólnopolskich Spotkań Ekonomii Społecznej. Propozycje wynikają również z doświadczeń Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki a także innowacyjnych projektów dotyczących aktywizacji osób niepełnosprawnych.

Powyższe zmiany nie rodzą żadnych dodatkowych skutków po stronie budżetu państwa. Możliwy dodatkowy rozwój spółdzielni wspierany będzie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych. Środki Funduszu Pracy wydatkowane będą w ramach limitów budżetowych.

Przewidywane rozwiązania zgodne są z regulacjami Unii Europejskiej.

